SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

1966/2017.02.24. határozat – 2. Melléklet, 2435/2020.11.27. határozat - 4. melléklet és 2933/2024.11.29. sz. határozat

A SAPIENTIA ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNYEGYETEM SZENÁTUSÁNAK MŰKÖDÉSI RENDJE

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (a továbbiakban: EMTE) Szenátusa – az Egyetem Chartájában megfogalmazott feladatai ellátására és jogkörének gyakorlására – működésének szabályait és ügyviteli rendjét az alábbiak szerint állapítja meg.

1. § A Szenátus megalakulása

(1) Az újonnan megválasztott Szenátus alakuló ülését – az EMTE Választási szabályzatának megfelelően – a kari szintű választásoknak a hivatalban lévő Szenátus általi elfogadásától számított 7 napon belül össze kell hívni.

(2) Az újonnan megválasztott Szenátust a leköszönő Szenátus elnöke hívja össze, és az alakuló ülést is ő nyitja meg. Megnyitás után az alakuló ülés vezetése a rangidős és a legfiatalabb szenátusi tag közös elnökletével történik.

(3) Az alakuló ülésen a szavazati joggal rendelkező, választott tagok, a Választási szabályzatnak megfelelően megválasztják a Szenátus elnökét.

(4) Amennyiben az alakuló ülés nem határozatképes vagy az elnökválasztás eredménytelen, a leköszönő Szenátus elnöke 7 napon belül újra összehívja a Szenátust. Amennyiben ez az újonnan összehívott időpontban sem határozatképes vagy az elnökválasztás eredménytelen, új elnökválasztásokat kell kiírni. Az új elnök megválasztásáig a rangidős szenátusi tag gyakorolja a Szenátus elnöki teendőket.

(5) Az alakuló ülésen vagy az azt követő ülésen a Szenátus kinevezi az állandó bizottságok tagjait.

2. § A Szenátus tagjai és szervezete

(1) A szenátusi tagság felelősségteljes feladatának ellátásához elengedhetetlen a fegyelmezett, lelkiismeretes együttműködés, az akadémiai hangvétel. A Szenátus tagjai legjobb tudásuk szerint és tájékozódásuk nyomán, erkölcsi tartással gyakorolják megbízásukat, az Egyetem és az akadémiai közösség legfőbb érdekeit szem előtt tartva. A Szenátus tagjainak alapvető kötelessége az szenátusi ülések anyagainak előzetes áttanulmányozása és a szenátusi üléseken való részvétel.

(2) A Szenátus tagjai szavazatuk gyakorlásával kapcsolatban nem utasíthatók. Az egyetem vezetése és más érintett szervezeti egység vezetője köteles a képviselők részére a szükséges felvilágosítást megadni, illetve biztosítani a jogot az egyetem dokumentumaiba való betekintésre. A képviselők tájékozódására a főtitkár közvetítésével kerülhet sor.

(3) A Szenátus tagjai kötelesek tevékenységüket a jogszabályoknak, valamint a Chartának, a Szenátus működési rendjének, továbbá egyéb belső szabályzatoknak megfelelően végezni.

(4) A Szenátusi tagság a következő esetekben szűnik meg:

a) a mandátum lejártával,
b) más szervezeti egységhez kerül át, mint amelyik keretében őt az adott testületbe megválasztották;
c) megszűnik a főállású oktatói munkaszerződése;
d) hallgató képviselők esetében, ha megszűnik a hallgatói jogviszony azon a karon, amelyről az adott mandátumra megválasztották;
e) elmarasztaló etikai eljárás következtében kezdeményezett szenátusi döntés eredményeképpen,
f) a tag munkaviszonyának 3 hónapnál hosszabb időre történő felfüggesztése;
g) egy tanévben a Szenátus üléseinek egyharmadáról való igazolatlan távolmaradás, vagy egy egyetemi év folyamán az ülések feléről való személyes hiányzás esetében,
h) lemondás következtében.

Az (4) f) vagy g) körülmény esetében az érintettet a Szenátus határozata menti fel testületi tagságából.
A Szenátusnak kétharmados többséggel jogában áll megvonnia a tagságot bármely tagjától, az elnök indokolt javaslatára vagy az őt delegáló kar Kari Tanácsának kétharmados döntése nyomán.
A Szenátusban megüresedett helyet a Választási szabályzatban meghatározott módon kell betölteni, részleges választásokkal, az eredetileg megválasztott személy mandátumából fennmaradt időre.

(5) A rektor, a rektorhelyettesek, dékánok, a gazdasági főigazgató és a Kuratórium küldötte(i) mandátumuk idején a Szenátus állandó tagjai. Szavazati joggal akkor rendelkeznek, ha valamely szervezeti alegység általános, közvetlen és titkos szavazás útján szenátusi képviselőnek választotta őket.

(6) A Szenátus dönthet tanácskozási joggal rendelkező állandó vagy alkalmi meghívottak felkéréséről.

(7) A Szenátus elnöke biztosítja a Szenátus hatáskörének gyakorlását, mely feladatkörben:
a) összehívja a Szenátust, és biztosítja a testület zavartalan működését,
b) javaslatot tesz az ülés napirendjére; gondoskodik az előterjesztések tartalmi és alaki feltételeinek betartásáról; a döntések meghozatalához szükséges iratok, szakvélemények, magyarázatok bekéréséről; megnyitja és tárgyilagosan vezeti az üléseket; engedélyezi a felszólalásokat, ügyel a működési rend betartására; kihirdeti a szavazás eredményét, majd berekeszti a Szenátus üléseit,
c) összehangolja a bizottságok tevékenységét, a bizottságokat szükség szerint megbízza a Szenátus által megtárgyalandó ügyek munka anyagainak, határozat tervezeteinek stb. előkészítésével,

d) képviseli a Szenátust az egyetem rektorával való kapcsolattartásban, és a Szenátus felhatalmazottjaként aláírja a Szenátus és a rektor közötti menedzsmenti szerződést,
e) hivatalos és ünnepélyes alkalmakkor képviseli a Szenátust.

Az elnököt akadályoztatása esetén elnöki teendőinek ellátásában az általa megbízott/felkért szenátusi tag helyettesíti. A Szenátus elnöke javaslatot tehet állandó általános alelnök kinevezésére, akit a szenátus szavaz meg.

(8) A Szenátus titkári teendőit az egyetem főtitkára látja el, mely feladatkörében:

a) előkészíti a Szenátus üléseinek összehívását, beleértve a napirendekhez kapcsolódó anyagok rendszerezett kiküldését, továbbá gondoskodik az ülések anyagának és döntéseinek rendszerezett tárolásáról,
b) gondoskodik az ülések technikai feltételeiről, az ülések jegyzőkönyvezéséről és hanganyagának rögzítéséről, a 6.3. pontnál előírtak szerint,
c) kapcsolatot tart a Szenátus bizottságaival az előterjesztések és munkaanyagok előkészítése érdekében,
d) gondoskodik a Szenátus jegyzőkönyveinek elkészítéséről, és az elnökkel együtt hitelesíti azokat, elkészíti a határozatokról készült jegyzőkönyvi kivonatokat, gondoskodik a döntéseknek az érdekeltekhez és a jogosultakhoz való eljuttatásáról és az egyetemi honlapon való megjelenítéséről.

3. §. A Szenátus bizottságai

(1) A Szenátus állandó bizottságai előkészítik a stratégiai döntéseket, és ellenőrzik az operatív vezetők és a Vezetőtanács tevékenységét. Az állandó bizottságok tagjait a Szenátus saját tagjai közül jelöli ki a karok javaslata alapján (beleértve a hallgató tagokat is), de indokolt esetben az egyetem más főállású alkalmazottja vagy hallgatója is felkérhető valamely bizottságban való részvételre.

(2) A Charta előírásai szerint a Szenátus állandó bizottságai:
- Tudományos Bizottság,
- Oktatási Bizottság,
- Szociális Bizottság,
- Gazdasági-pénzügyi Bizottság,
- Könyvtárbizottság.

(3) A Szenátus adott kérdés megvizsgálására, javaslat kidolgozására eseti bizottságot, továbbá vizsgáló bizottságot hozhat létre. A bizottságok elnevezését, feladatkörét, megbízatásuk időtartamát, tagjainak számát a Szenátus határozza meg. Legalább egy bizottsági tagot a szenátusi képviselők közül kell választani.

(4) A bizottságok feladata, hogy segítsék a Szenátus szabályzatalkotó, döntéshozó és ellenőrző tevékenységét. A bizottságoknak joga és kötelessége a Szenátus elnöke által eléjük terjesztett javaslatok véleményezése.

(5) Az egyetem vezetése és más érintett szervezeti egységek vezetői kötelesek a bizottságokat munkájukban segíteni, részükre a szükséges felvilágosítást megadni, illetve, a főtitkár közreműködésével, biztosítani a jogot az egyetem dokumentumaiba való betekintésre.

4. §. A Szenátus tanácskozási rendje

(1) A Charta előírásainak megfelelően a Szenátus akkor határozatképes, ha az ülésen a szavazati joggal rendelkező tagok legalább kétharmada jelen van. Ha a Szenátus valamely napirend megtárgyalásakor nem határozatképes, az elnök megkíséreli annak helyreállítását. Amennyiben ez nem lehetséges, az elnök a napirendi pont tárgyalását és a határozathozatalt elhalasztja. Amennyiben a további napirendi pontok tárgyalásához is határozatképesség szükséges, az elnök a Szenátus ülését berekeszti, s azt egy későbbi időpontra újra összehívhatja.

(2) Az EMTE Szenátusa rendszerint havonta ülésezik, a tanév első ülésén meghatározott előzetes ütemterv szerint. Indokolt esetben, a Vezetőtanács vagy a szenátusi tagok egyharmadának kérésére, a rektor vagy a Szenátus elnöke rendkívüli szenátusi ülést hívhat össze. Kivételesen, hallgatói ügyeket érintő kérdések miatt, a Szenátus a teljes szenátusi hallgatói képviselet kezdeményezésére is összehívható.

(3) A Szenátus üléseit rendszerint személyes jelenlét mellett kell megtartani. Indokolt esetben a Szenátus ülései videó értekezlet keretében is megszervezhetők, illetve hibrid formában, amennyiben egyes tagok akadályoztatásuk miatt nem tudnak személyesen jelen lenni. A személyi kérdésekben elrendelt titkos szavazást a szenátusi tagok személyes jelenléte mellett vagy a szavazatok titkosságát biztosító elektronikus rendszeren keresztül lehet gyakorolni. Minden esetben biztosítani kell a vita és hozzászólás lehetőségét.

(4) A Szenátus tanácskozási rendjéről az elnök gondoskodik. Ennek során:

a. megnyitja az ülést;
b. tájékoztat a meg nem jelent szenátusi tagok távolmaradásának indokairól;
c. megállapítja az ülés határozatképességét vagy ennek hiányát;
d. indítványozza az előzetesen kiküldött napirend jóváhagyását, vagy – szükség szerint – annak módosítását;
e. felkéri az előadót a napirendi pont előterjesztésére;
f. vezeti a vitát;
g. felhívja a hozzászóló figyelmét, hogy hozzászólásának tartalma eltér a napirendi ponttól, vagy időtartama az ülés eredményességét veszélyezteti;
h. elrendeli a határozathozatalt vagy állásfoglalást;
i. kihirdeti a Szenátus határozatát vagy állásfoglalását;
j. berekeszti az ülést.

(5) A Szenátus elé az alábbi személyek, illetve testületek terjeszthetnek elő javaslatokat:

a) a Szenátus elnöke,
b) a rektor és rektorhelyettesek,
c) az egyetemi Vezetőtanács,
d) a szenátusi bizottságok elnökei vagy azok megbízottai,
e) a dékánok vagy azok megbízottai,
f) a Szenátus tagjai,
g) a gazdasági főigazgató
h) a Kari Hallgatói Önkormányzatok elnökei,
i) az alkalmazottak reprezentatív képviseleti szerve (pl. szakszervezet),
j) esetenként, a Szenátus elnöke által erre felkért személyek.

Az előterjesztéseket, javaslatokat és a napirendhez kapcsolódó bekért iratokat indoklással együtt írásban, legalább 5 nappal az ülés előtt kell a főtitkárnak elküldeni elektronikus formában. Amennyiben a szabályzat vagy bármilyen előírás a szenátusi előterjesztéseket előzetes testületi döntések meghozatalához köti, akkor ezeket is mellékelni kell. A főtitkár gondoskodik arról (lehetőség szerint), hogy a képviselők az előterjesztéseket az ülés előtt 3 nappal elektronikus formában megkapják.

(6) Rendkívüli ügyben a napirend elfogadása előtt bármelyik Szenátus tag kérhet felszólalásra engedélyt. Az engedélyt alapos ok nélkül nem lehet megtagadni. Ha a levezető elnök az engedélyt megtagadja, a képviselő kérésére a felszólalás engedélyezéséről vagy elutasításáról a Szenátus vita nélkül határoz. A tárgyalt napirendet érintő ügyrendi kérdésben a képviselők bármikor szót kérhetnek. Az ügyrendi javaslatokról a Szenátus vita nélkül határoz.

(7) A tárgyalásra kerülő anyagokat előzetesen a Vezetőtanács, illetve, esetenként a hatáskörrel rendelkező bizottság véleményezi. Véleményüket az ülésen az általuk kijelölt előadó foglalja össze. A napirend előterjesztőjének feladata, hogy gondoskodjon arról, hogy esetenként az érdekvédelmi szervezetek (pld. szakszervezet, Hallgatói Önkormányzat) a jogszabályokban és az egyetem szabályzataiban rögzített jogaikat gyakorolni tudják.

5. §. A javaslatok tárgyalása, határozathozatal

(1) A Szenátus a napirendi javaslatokat adott ülés keretében egyszer tárgyalja. A vita lezárásáig az előterjesztő a javaslatot visszavonhatja, vagy átdolgozásra visszakérheti. Egy adott ülésen megtárgyalásra került előterjesztések változatlan tartalommal legalább 3 hónap elteltét követően terjeszthetők újra a Szenátus elé, kivéve, ha a Szenátus napolja el az adott napirendet.

(2) Az előterjesztésekkel kapcsolatos módosító indítványok elsődlegesen az ülést megelőzően írásban vagy az ülésen, a vita során szóban terjeszthetők elő. A módosító javaslatot a beterjesztő a vita bezárásáig megváltoztathatja, és a szavazás megkezdéséig bármikor visszavonhatja. Csak írásos előterjesztés és csak írásbeli módosító javaslatok alapján tárgyalhatók: a személyi kérdések, szervezeti- és költségvetést érintő kérdések.

(3)Kivételes esetben (pld. sürgős, előre nem látható kérdések) a szenátus szóbeli előterjesztés alapján is tárgyalhat ügyeket. A napirend kiegészítéséről és a szóbeli előterjesztés befogadásáról a szenátus dönt.

(4) A napirendi ponthoz a szenátusi tagok és a tanácskozási jogú meghívottak szólhatnak hozzá. A hozzászólásokban elmondhatják észrevételeiket, véleményüket, beterjeszthetik módosító indítványaikat. A hozzászólások sorrendjét, a hozzászólási igény jelzésének sorrendjét követve a levezető elnök határozza meg. Szavazás előtt az előterjesztő és szükség szerint az illetékes bizottság nyilatkozik, egyetért-e a módosító javaslattal.

(5) A határozatok elfogadása (beleértve a Szenátus állásfoglalásait is) a jelenlévő tagok szavazatának egyszerű többségével történik.

(6) A Szenátus tagjait egyenlő értékű szavazati jog illeti meg, melyet csak személyesen gyakorolhatnak. Videókonferencia rendszeren keresztül részt vevő tagok írásban szavaznak a konferenciarendszer üzenőfalán, a napirend megjelölésével.

(7) Szavazni "igen"-nel, "nem"-mel vagy "tartózkodom"-mal lehet. A tartózkodó szavazatot kifejező szenátusi tag beszámít a kvórumba. Ilyen esetben a döntés eredményét *a felénél több egyforma „igen” vagy „nem” szavazat* hozza meg.

(8) Ha a jelenlévők közül valaki nem szavaz, és a maradék szavazatok számával a testület nem lenne határozatképes, akkor a nem szavazónak nyilvános magyarázatot kell adnia álláspontjáról. Ilyen esetben tartózkodásának elismerése mellett a határozathozatalhoz szükséges jelenléti arányt az érintett jelenlétével együtt kell érteni.

(9) Közvetlenül saját személyét vagy közeli hozzátartozóját érintő kérdések esetén az érintett szenátusi tag erről a testületet tájékoztatja, és kérheti, hogy tartózkodásának elismerése mellett ne legyen jelen a napirendi vitán, illetve a szavazáson. Ilyen esetben a határozathozatalhoz szükséges jelenléti arányt az érintett jelenlétével együtt kell érteni.

(10) A szavazás az egyéni jellegű személyi kérdésekben titkos, egyébként nyílt. A nyílt szavazás kézfelemeléssel, a titkos szavazás szavazólapon vagy az elektronikus szavazási rendszeren keresztül történik. Ha a szavazás eredménye felől kétség merül fel, az elnök köteles a szavazást megismételtetni. Valamely egyedi esetben a titkos szavazást a Szenátus döntésével nyílt szavazássá lehet változtatni, illetve ugyanígy titkos szavazást lehet elrendelni.

(11) Nyílt szavazás esetén a tagok indítványozhatják a név szerinti szavazást. Erről a Szenátus vita nélkül határoz. Név szerinti szavazás esetén a titkár ABC sorrendben felolvassa a tagok névsorát. A tagok "igen", vagy "nem", vagy "tartózkodom" nyilatkozattal szavaznak. A titkár a szavazást a névsoron feltünteti, a szavazatokat összesíti, s a szavazás eredményét – névsorral együtt – átadja az elnöknek, aki az eredményt kihirdeti. A névsort az emlékeztetőhöz kell csatolni.

(12) A tagok a (11) ponttól eltérő esetben is kérhetik saját szavazatuknak név szerinti jegyzőkönyvezését.

(13) A Szenátus először a beterjesztett javaslatnak a módosító javaslatok által érintett rendelkezései felett külön-külön szavaz, ezután szavaz a javaslat egészéről.

(14) Amennyiben a javaslat egésze vagy a módosító javaslatok egymásnak ellentmondó rendelkezéseket vagy téves utalásokat tartalmaznak, a Szenátus a javaslat egészéről való szavazást határozattal elhalaszthatja. Ez esetben a levezető elnök egyúttal felkéri az előterjesztőt, illetve a hatáskörrel rendelkező bizottságot, hogy az ellentmondás kiküszöbölésére szükség szerint terjesszen be módosító indítványt, melyről a Szenátus egy későbbi alkalommal dönt, majd a javaslat egészéről szavaz.

(15) Az oktatói versenyvizsgák és előlépési vizsgák eredményéről való szavazás titkos, és az adott versenyvizsga szabályszerűségére vonatkozik. A Szenátus a versenyvizsga bizottságok által megállapított, szakmai kritériumokon alapuló sorrendet nem változtathatja meg.

(16) A tájékoztató jellegű bejelentésekre – a rektor és a dékánok rendszeres beszámolóinak kivételével– az előterjesztések megvitatása és a határozatok meghozatala után kerülhet sor.

6. §. A Szenátus ülésének időkerete, szervezési kérdések

(1) A Szenátus ülésének időtartama legfeljebb öt óra, mely alatt legalább két szünetet kell tartani. Rendkívül indokolt esetben a Szenátus öt órát meghaladóan is ülésezhet, melyről a Szenátus vita nélkül határoz.

(2) A levezető elnök, vagy bármely képviselő javasolhatja a vita bezárását. A Szenátus e kérdésben határoz. Részletes tárgyalás esetén ez az indítvány csak a tárgyalás alatt álló résszel kapcsolatos vitára vonatkozhat.

(3) A Szenátus üléséről hangfelvételt kell készíteni, a hangfelvételt elektronikus formátumban külön elektronikus könyvtárban kell elhelyezni a Rektori Hivatalban és megőrizni öt évig. A Szenátus üléséről kézzel írott és elektronikus formában vezetett jegyzőkönyvet, határozatairól elektronikus határozattárat kell készíteni. A Szenátus határozatait tartalmazó jegyzőkönyvi kivonatot a szenátusi ülést követő öt napon belül közzé kell tenni az intézmény honlapján. A Szenátus munka anyagai, emlékeztetői és jegyzőkönyvei nem selejtezhető dokumentumok, amelyeket a Rektori Hivatal archivál.

(4) A levezető elnök rendreutasíthatja azt, aki a Szenátushoz méltatlan magatartást tanúsít. A már korábban rendreutasított felszólalótól a levezető elnök a szót megvonhatja.

7. §. Szenátusi bizottságok működésének alapelvei

(1) A bizottságok megalakulásuk után saját tagjaik sorából maguk választják meg a bizottság elnökét.

(2) A szenátusi bizottságot annak elnöke képviseli, az üléseket az elnök hívja össze és vezeti le. A bizottságok üléseikre szakértőket hívhatnak meg vagy véleményezésre kérhetnek fel. A bizottságok határozatképességéhez a bizottság tagjai legalább felének jelenléte szükséges, határozataikat a jelenlévők szótöbbséggel hozzák. A bizottságok ülései videokonferencián keresztül is megszervezhetők, illetve egyes ügyekben való tanácskozás és véleménycsere elektronikus levelezés útján is történhet.

(3) A bizottságok saját hatáskörben dolgozzák ki tevékenységük részletes szabályait – a Szenátus által meghatározott keretek között. A bizottságok ülései a szenátusi képviselők számára nyilvánosak.

8. §. Záró rendelkezés

Jelen szabályzatot a Szenátus 2017. február 24-én fogadta el, és 2017. március 6-tól hatályos. A szabályzatot a Szenátus 2020. november 27-i, valamint 2024. november 29-i ülésein módosította.

Dr. Lázár Ede, egyetemi docens
a Szenátus elnöke

Ellenjegyzi,
Zsigmond Erika ügyvéd, egyetemi jogtanácsos